

Nationella kursplanerna Apotekstekniker

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kunskaper om/ i

studieteknik och källkritisk informationssökning
kroppens uppbyggnad och funktion
läkemedel, läkemedelsformer, grundläggande farmaceutiska begrepp och medicinsk terminologi
butiksekonomi och marknadsföringens betydelse för lönsamhet och konkurrensförmåga
rationell varuhantering inom handel
arbetsprocesser kring tystnadsplikt och sekretess
arbetsprocesser och kvalitetskriterier för patientsäkerhetslagen och Lex Maria
arbetsprocesser och kvalitetskriterier för gällande receptföreskrifter,
läkemedelsförmåner och läkemedelslag logistik och lagerstyrning
försäljning och service
folkhälsa och kunna identifiera sambanden mellan hälsa, levnadsvanor, sjukdom och läkemedel
läkemedelsinteraktioner
egenvård

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha färdigheter i att

identifiera när kund ska hänvisas till sjukvård istället för egenvård
identifiera och bedöma kundens egenvårdsbehov
identifiera kundens livsstil samt behov av förebyggande och/eller hälsofrämjande åtgärder
kommunicera med kund enligt god apotekssed genom att följa branschens nationella etiska riktlinjer och i enlighet med tystnadsplikt och sekretess på apotek kommunicera med kund, aktivt, empatiskt och etiskt utifrån kundens behov kommunicera med kund på engelska med yrkesspecifik terminologi utföra professionellt kundmöte med god service och erbjuda omsorgsförsäljning i enlighet med god apotekssed
utföra en säker förberedelse/märkning/plockning/beredning av recept
utföra hjärt- och lungräddning (HLR)
planera och utföra ett effektivt och säkert arbete vid recepthantering

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kompetenser i att

självständigt ge råd om egenvård och friskvård samt livsstilsfrågor utifrån kundens behov
självständigt bemöta kunden med ett professionellt förhållningssätt och genom att visa empatisk förmåga
självständigt arbeta på ett effektivt och säkert sätt vid varuhantering
självständigt leda och ansvara för varuhanteringen på ett apotek
självständigt arbeta med försäljning av receptfria läkemedel
självständigt leda och ansvara för egenvården på ett apotek självständigt leda och ansvara för den dagliga driften på ett apotek
självständigt informera grupper i ämnet egenvård självständigt ansvara för sin roll i teamet på ett apotek
självständigt arbeta projektorienterat med branschrelevanta ämneskunskaper baserat på vetenskaplig grund
övervaka och ta ansvar för fortsatt eget lärande inom yrket

Butiksekonomi och försäljning, 20 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänkunskap om företagsekonomi och budget, översiktligt hur man arbetar med nyckeltal i detaljhandeln samt specialiserade kunskaper om försäljning och marknadsföring på apotek.

Innehåll

Översiktligt om företagsekonomisk teori och metod. Översiktligt om budget. Relevanta nyckeltal för detaljhandeln och specifikt apotek. Mekanisk och personlig försäljning.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Förklara begreppen marginal och pålägg, rörliga och fasta kostnader samt skillnaden mellan resultat- och likviditetsbudget
2. Förklara interna nyckeltal för handeln generellt och för apoteken specifikt och deras betydelse för apotekets ekonomi
3. Förklara säljplanering, mekanisk försäljning och betydelsen av marknadsföring samt merförsäljning och dess betydelse för lönsamheten
4. Beskriva hur man ger god service i kundmöte på apotek

Färdigheter

5. Genomföra beräkning av marginal och pålägg samt resultatbudget
6. Tillämpa merförsäljning på apotek
7. Identifiera kundtyper och deras behov samt olika kundgruppers inköpsbeteenden
8. Skapa bättre kundupplevelse med Omnichannel

Kompetenser

9. Skapa ett professionellt kundmöte, identifiera kundens behov samt eventuellt identifiera närliggande behov och möjlighet till merförsäljning

Egenvård, 85 p

Syfte

Kursen ska ge specialiserade kunskaper om bransch och yrkesroll, ge ökad kunskap att söka information källkritiskt och på vetenskaplig grund. Kursen ska ge specialiserad kunskap om andra receptfria produkter, dosering, biverkningar och läkemedelsinteraktioner. Kursen ska ge färdighet att aktivt lyssna och interagera med kund för att självständigt utföra kvalificerad egenvårdsrådgivning och göra bedömning när kund ska hänvisas till farmaceut och/eller sjukvård.

Innehåll

Introduktion i yrkesrollen samt arbetsmarknadens utveckling.

Studieteknik, informationssökning, vetenskaplig arbetsmetod samt källkritisk granskning.

Skillnaderna mellan läkemedel, växtbaserade läkemedel (VBL), traditionella växtbaserade läkemedel (TVBL), vissa utvärtes läkemedel (VUM), kosttillskott och medicintekniska varor.

För- och nackdelar med olika läkemedelsformer.

Läkemedelskunskap inom VBL, TVBL, VUM, kosttillskott och medicintekniska varor och deras användningsområden.

Receptfria läkemedlen, deras användningsområden och funktion.

Vilka åkommor som lämpar sig för egenvård och vilka som ska hänvisas till vården. Dosering och biverkningar för kosttillskott och de egenvårdsprodukter som omfattas av läkemedelslagen.

Kundfall.

Tystnadsplikt och sekretess. Lex Maria.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Förklara hur man söker läkemedelsinformation från olika källor utifrån vetenskaplig grund
2. Ge exempel på receptfria produkter och läkemedel, deras användningsområden och funktion, verkan och skillnaden mellan olika verkningsmekanismer
3. Ange dosering och redogöra för olika läkemedelsformer används, vanligaste biverkningar, åldersgränser samt eventuella restriktioner vid graviditet och amning. Skilja hur ett och samma läkemedel eller produkt kan ha olika indikationer och användas mot olika åkommor
4. Beskriva arbetsprocesser och kvalitetskriterier för Lex Maria samt vilka regler och skyldigheter som gäller för anställda vid apotek,
5. Nämna arbetsprocesser och kvalitetskriterier för tystnadsplikt, offentlighets- och sekretesslagen samt patientsäkerhetslagen
6. Använda sig av studieteknik, informationssökning och vara källkritisk vid granskning

Färdigheter

7. Identifiera egenvårdsbehov hos kunden
8. Urskilja gränsdragningen mellan egenvård och sjukvård/ veterinärvård gällande människa/barn/djur
9. Tillämpa enligt god apotekssed aktivt, etiskt/empatiskt och ge korrekt information, fakta samt individanpassande råd om egenvård och/eller livsstilsåtgärder
10. Identifiera olika källors evidensgrad

Kompetenser

11. Organisera och ta ansvar för att leda arbetet i egenvården på ett apotek

Examensarbete, 15 p

Syfte

Kursen ska ge kunskap om hur man arbetar självständigt i projektform, med planering, strukturering samt fördjupning i ett ämnesområde inom yrkesrollen.

Innehåll

Examensarbete i form av ett självständigt projekt kopplat till apotek, fördjupning inom ett specifikt ämnesområde, sammanställa och redovisa en rapport i ämnet utifrån vetenskaplig grund samt opposition på annat examensarbete

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Tillämpa skrivregler för en vetenskaplig rapport
2. Kunskap om hur opponering på ett annat examensarbete går till

Färdigheter

3. Planera för hur man genomför, dokumenterar och presenterar ett projektarbete på ett metodiskt sätt i en vetenskaplig rapport
4. Kritiskt granska och opponera på ett annat examensarbete

Kompetenser

5. Planera och arbeta projektorienterat
6. Identifiera och påvisa branschrelevanta ämneskunskaper
7. Ställa samman, dokumentera och presentera ett projektarbete i en vetenskaplig rapport

Kundbemötande, 15 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänskunskap om professionellt kundmöte och hur man anpassar samtalsmetodik i skrift och tal och kroppsspråk.

Innehåll

Teori om samtalsteknik och kommunikation, praktiska övningar i kroppsspråk och det professionella samtalet, utföra samtal innehållande branschterminologi och mötesfraser på engelska.

Mål

Efter genomförd kurs med godkända resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Tillämpa olika teorier gällande samtalsmetodik och kommunikation, deras variation och användbarhet i praktiken
2. Beskriva olika konflikthanteringsstilar
3. Identifiera kroppsspråkets betydelse i olika sammanhang

Färdigheter

4. Använda och anpassa samtalet som verktyg i olika kundsituationer
5. Tillämpa branschterminologi och mötesfraser på svenska och engelska
6. Ge exempel på ett rådgivande samtal i tal och skrift

Kompetenser

7. Planera samt utföra ett professionellt kundmöte

LIA1, 25 p

Syfte

Kursen ska ge praktisk yrkeserfarenhet inom området logistik och varuhantering på apotek.

Innehåll

Lärande i arbete på apotek med handledare. Varuhanterings olika moment. Varuhanteringsprocessen. Apotekets logistikflöden. Kassarutiner. Planogram.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Ange apotekens regler för märkning
2. Förklara skillnaden mellan originalpreparat, generika och parallellimport i inköpssammanhang
3. Ge exempel på kontrollvaror enligt gällande regler vid inköp, lagring och försäljning på apotek

Färdigheter

4. Tillämpa kassaarbete samt följa planogram på apotek
5. Skapa en beställning av varor på apotek, hantera leveranser och förvaring av inkomna produkter
6. Kategorisera skillnaden mellan originalpreparat, generika och parallellimport i inköpssammanhang
7. Sortera riskavfall samt returnera och destruera varor på apotek
8. Tillämpa gällande regler vid inköp, lagring, försäljning och hantering av kontrollvaror på apotek

Kompetenser

9. Identifiera kedjan från beställning, inleverans och marknadsföring samt försäljning av varor på apotek
10. Organisera kontrollvaror, riskavfall samt returnering och destruering av varor på apotek

LIA 2, 45 p

Syfte

Kursen ska ge praktisk yrkeserfarenhet inom området Egenvård på apotek.

Innehåll

Lärande i arbete på apotek med handledare, egenvården med produkter och receptfria läkemedel, gränsdragningen mellan egenvård och hänvisning till sjukvården, kunddialog med adekvata råd om egenvård samt livsstilens påverkan på hälsan, försäljning till kund i enlighet med samhällets och apotekets lagar och regler

Mål

Efter genomförd kurs med godkända resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Ge exempel på receptfria läkemedel, deras användningsområden och funktion
2. Förklara receptfria läkemedlens verkan, samt i förekommande fall skillnaden mellan olika verkningsmekanismer
3. Beskriva receptfria läkemedlens doseringar, de viktigaste biverkningarna och åldersgränserna samt eventuella restriktioner vid graviditet och amning

Färdigheter

4. Använda sig av aktivt lyssnande, kundempati och hantera etiska frågor utgående från kundens behov i ett kundmöte
5. Skilja på egenvårdsbehov och avgöra när kunden ska hänvisas till sjukvård i stället för egenvård
6. Ge exempel på rådgivning om egenvård och livsstilsfaktorers påverkan på hälsan samt ge råd och information som underlättar kundens val av behandling och produkt
7. Avgöra utifrån samtal med kunden att den förstår produktens dosering- och användaranvisning
8. Skapa försäljning och merförsäljning enligt god apoteksed
9. Kunna tillämpa hanteringen av avvikelser i egenvården

Kompetenser

10. Tillämpa ett professionellt kundmöte, identifiera kundens egenvårdsbehov samt avgöra när kunden ska hänvisas till sjukvård i stället för egenvård
11. Tillämpa professionell rådgivning om egenvård och livsstilsfaktorers påverkan på hälsan, ge råd och information som underlättar kundens val av behandling och produkt samt säkerställa att kunden kan använda produkten på rätt sätt och förstår doserings- och användaranvisningar
12. Kunna tillämpa försäljning, merförsäljning enligt god apoteksed

LIA3, 10 p

Syfte

Kursen ska ge praktisk yrkeserfarenhet inom området Recepthantering på apotek.

Innehåll

Lärande i arbete på apotek med handledare.

Receptregistreringsprocessen och receptregistret, förbereda recept.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Beskriva rutiner för expediering och prissättning av licensläkemedel
2. Förklara hur registrering av receptblankett, registrering av elektroniska recept, registrering av hjälpmedelskort, registrering av livsmedelsanvisning går till
3. Ange hur man registrerar läkemedel som faktureras till Migrationsverket
4. Förklara vilka moment som genomförs vid farmaceutisk kontroll
5. Nämna de dagliga rutinerna runt periodens vara
6. Beskriva hur generikautbyten görs
7. Förklara hur kvalitetsarbetet på apoteket utförs
8. Beskriva hur avvikelser hanteras vid receptexpedition

Färdigheter

9. Använda högkostnadssystemet och kunna lägga in nästa period i högkostnadssystemet
10. Använda utskriften ”Aktuella recept”
11. Använda sig av apotekens regler för felexpediering och avvikelser samt återlämning av läkemedel och egenvårdsprodukter
12. Visa hur man skriver ett Schengenintyg
13. Visa hur man gör med registrering av läkemedel som ska faktureras
14. Ställa om pappersrecept till elektroniska recept
15. Tillämpa rutiner för narkotikahandling
16. Förbereda registrering av veterinärrecept
17. Planera ett effektivt och säkert arbetssätt vid recepthantering
18. Visa och använda sig av plockkontroll av recept
19. Visa hur etikettering av läkemedel genomförs

Kompetenser

Denna kurs leder inte enskilt till någon kompetens

Livsstilsfaktorers påverkan på hälsan, 20 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänkunskap om hur olika livsstilar kan påverka hälsa och hur livsstilsrådgivning kan hjälpa förebygga och behandla sjukdomar.

Innehåll

Folkhälsa. Sambandet mellan hälsa, levnadsvanor, sjukdom och läkemedel. Beroende. Individ- och grupprelaterad psykologi. Individens förhållande till samhället. Kundfall.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Förklara och ge exempel på beroende
2. Ange Folkhälsomyndighetens aktuella rekommendationer
3. Ge exempel på grupperns påverkan på hälsa och livsstilsval samt den enskilda individens beteende och dess påverkan på gruppen
4. Ge exempel på professionell livsstilsrådgivning till kund
5. Beskriva livsstilens inflytande på hälsan och dess betydelse för att förebygga och behandla sjukdomar

Färdigheter

6. Identifiera livsstilsval ur ett individ- och samhällsperspektiv
7. Separera gränsdragningen mellan egen värdering och professionell rådgivning vid möte med kund

Kompetenser

8. Framställa och utföra professionell livsstilsrådgivning till kund

Logistik och varuhantering, 10 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänkunskap om logistik och varuhantering, översiktligt hur apotekens logistikkedja fungerar och hur förmånssystemet inom vården är uppbyggt.

Innehåll

Logistik och lagerstyrning samt rationell varuhantering inom detaljhandeln. Apotekens logistikkedja. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets uppdrag.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Ge exempel på apotekens olika distributionskanaler
2. Beskriva rationell varuhantering på apotek
3. Beskriva sortimentets betydelse för det enskilda apoteket och hur priser bestäms på apotek
4. Beskriva apotekens skyldighet att tillhandahålla läkemedel

Färdigheter

5. Förklara hur varor och lager påverkar apotekets lönsamhet

Kompetenser

6. Motivera och stödja god varuhantering och hållbar logistik

Medicinsk grundkurs för Apotekstekniker, 25 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänkunskap om människokroppen, vanliga sjukdomar och deras orsaker, symptom och behandling.

Innehåll

Människokroppens uppbyggnad och funktion. Vanliga sjukdomstillstånd, deras orsaker, symptom och terapeutiska åtgärder. Vanligaste folksjukdomarna som hjärt- och kärl, diabetes, cancer, psykiska sjukdomar och deras symptom. Vanligaste infektionssjukdomarna, deras symptom och behandling. Vanligaste neurologiska sjukdomarna, deras symptom och behandling. HLR som åtgärd vid akuta situationer.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Nämna människokroppens uppbyggnad och funktion
2. Ge exempel på de vanligaste infektionssjukdomarna, symptom och behandling
3. Förklara de vanligaste folksjukdomarna och symptom
4. Skilja på somatiska sjukdomar, symptom och behandling
5. Beskriva neurologiska sjukdomarna, symptom och behandling
6. Förklara sjukdomstillstånd och åtgärder vid akuta situationer

Färdigheter

7. Tillämpa HLR

Kompetenser

8. Identifiera vanliga sjukdomstillstånd och komma fram till lämpliga åtgärder

Recepthantering och registrering, 30 p

Syfte

Kursen ska ge en bred allmänkunskap om läkemedelsformer, grundläggande farmaceutiska begrepp och medicinsk terminologi samt kunskaper hur arbetet på apotek ser ut för säker och effektiv hantering av receptförfrågningar.

Innehåll

Översiktligt om läkemedel avseende läkemedelsformer, grundläggande farmaceutiska begrepp och medicinsk terminologi för en säker förberedelse/märkning/plockning/beredning av recept.

Säkert och effektivt arbetssätt vid recepthantering. E-recept. Dosförkortningar. Plockkontroll. Etikettering av läkemedel. Prissättning av extempore och licenser.

Läkemedelslagen. Expeditionsförfattningar samt föreskrifter och anvisningar som gäller sprit och narkotika. Farosymboler för kemiska produkter. Läkemedelsförmånssystemet.

Läranderesultat

Efter genomförd kurs med godkänt resultat ska den studerande kunna:

Kunskaper

1. Förklara lagar och förordningar som berör verksamheten på apotek så som patientsäkerhetslagen, förmånssystemet, generikasubstitution samt receptförskrivningsregler
1. Ange medicinska termer, hur läkemedel fungerar samt vilka läkemedelsformer som förekommer
3. Förklara vilka regler som gäller för läkemedel vid utlandsresa
4. Lista dosförkortningar, farosymboler för kemiska tecken och etikettering av läkemedel
5. Sammanfatta hur arbetsprocessen receptexpedition går till
6. Beskriva hur arbetsprocessen för hanteringen av licenser, narkotika och extemporeprodukter ser ut